

ESTAT FEDERAL

Introducció:

El federalisme és una doctrina política que busca que una entitat política o organització estigui formada per organismes (estats, associacions, agrupacions, sindicacions, etc.) que s'associen delegant algunes llibertats o poders propis a un altre organisme superior, a qui pertany la sobirania (Estat federat o federació) i que conserven una certa autonomia, ja que algunes competències els pertanyen exclusivament.

En altres paraules, és un sistema polític en el qual les funcions del govern estan repartides entre un grup d'estats associats, en primer lloc, que després cedeixen competències (i sobirania) a un Estat federal central de rang superior.

Normalment els governs federals tenen un millor funcionament en països de grans proporcions i/o que tenen una gran diversitat entre els seus ciutadans, tot i que encara hi ha una cultura comuna que s'encarregui d'unir-los a tots. L'Estat Federal és llavors, una de les fraccions en què es divideix una federació.

El terme oposat a Estat federal seria "Estat unitari o centralista" tot i que hi ha diversos graus de descentralització.

En els nostres dies són estats federals Suïssa, els Estats Units d'Amèrica del Nord, Rússia, Mèxic o Alemanya, per nomenar alguns exemples.

Característiques dels Estats Federals:

Entre les seves principals característiques podem esmentar les següents:

- Estan formats per diferents organismes com associacions, agrupacions, sindicats que s'associen a un òrgan superior que pertany a l'Estat.
- Tenen certa quantitat d'autonomia.
- Les accions del govern es troben repartides entre un grup d'estats que es troben associats.
- L'estat federal posseeix una constitució per escrit que en algunes ocasions és coneguda com a carta magna i és la que s'encarrega de regular els principis pels quals es regeix el govern.
- Té una divisió territorial ja que es troba format per la divisió dels poders sobre el territori.
- A més d'existir un govern central, també hi han els diferents governs inferiors que ajuden a prendre decisions pel que fa a alguns serveis públics depenent del lloc on es troba.
- L'acció judicial del país es dona per mitjà d'una cort suprema de justícia.
- L'Estat federal no contempla el dret de secessió perquè la sobirania la tenen tots els ciutadans, no una part d'ells.
- Els estats o regions d'un estat federal tenen descentralització administrativa, política, fiscal i judicial. Tots els estats o regions estan sotmesos a la constitució de l'estat federal i a la interpretació que en fa el Tribunal Suprem.

Hi ha quatre característiques essencials, així com principis i processos operacionals que són comuns en un sistema federal:

a) Constitució escrita. També coneguda com a carta magna, una necessitat de les democràcies que formen federacions per regular els principis pels quals es regirà el govern, ja que si aquestes haguessin d'actuar sense un cos de lleis específic produiria enfrontaments.

b) Divisió territorial. El federalisme està constituït per la divisió de poders sobre la base geogràfica de cada territori.

c) Descentralització. En un sistema federal existeix tant un govern central com unitats de govern inferiors al central, prenent decisions cadascun respecte a la provisió de certs serveis públics en les seves respectives jurisdiccions geogràfiques.

d) Suprema Cort de Justícia. Per contrarestar la rigidesa de la constitució escrita, es requereix l'acció judicial perquè interpreti aquesta constitució i es puguin efectuar canvis necessaris.

Avantatges respecte de l'estat unitari

- El federalisme gaudeix del prestigi de constituir societats més democràtiques en la seva necessitat de conciliació, assemblea i acord permanents, a més que respecta les individualitats socials, religioses o culturals de les diferents províncies, cosa vital en casos de països multi ètnics o Estats plurinacionals.
- Els acords que es donin entre els governants poden ser més localitzats i amb un vincle més directe ja que les autoritats estan més a prop dels ciutadans.
- Augmenta i facilita la participació de la ciutadania.
- Dóna a conèixer de manera més fàcil els problemes de les comunitats i les possibles solucions.
- Ajuda al govern a desenvolupar polítiques, vigilar l'administració pública i avaluar resultats.

Desavantatges respecte del estat unitari

- El seu desavantatge rau en un ordenament més lax, més procliu a la independència d'algun dels territoris nacionals i a l'existència de buits o solapaments legals entre un ordenament i l'altre, a partir de les jurisdiccions dels Estats Federats.
- Els acords que es donen entre els governants i els habitants del poble poden donar origen a problemes de coordinació que resti efectivitat a l'acció del mateix govern.
- Li costa treball fer tasques en conjunt.

Diferències entre Federació i Confederació

Federació i confederació es diferencien principalment en què una confederació té un poder central més limitat. També pot ser una sèrie d'organismes que, temporalment, comparteixen la seva sobirania en aspectes puntuals, podent separar-se o implantar jurisprudència.

diferències

Confederació

Conjunt d'Estats sobirans i independents.

Assemblea per prendre acords comuns que han de ser per unanimitat.

Cada Estat té facultat d'anul·lar els acords i de secessió.

Federació

Un sol Estat compost per l'associació de diverses unitats descentralitzades.

La Federació compta amb una Constitució pròpia i, a efectes del Dret Internacional, representa un sol subjecte jurídic.

Poders legislatius, executius i judicials dobles. De la Federació i de les unitats.

Les unitats no poden abandonar la Federació.

Dos ordenaments jurídics subordinats. El de les unitats estan subordinats als de la Federació.

Les unitats integren la Segona Cambra de Representants en el seu òrgan legislatiu; tenint així, una càmera de senadors en representació de les unitats, i una càmera de diputats en representació del conjunt de la ciutadania de la Federació..

Competències exclusives, compartides i concurrents de la Federació i de les unitats concurrents.

Sistema simètric i asimètric

El federalisme simètric està basat en la igualtat de competències per a cada organisme, és a dir, cada territori tindria els mateixos poders.

El federalisme asimètric disposa d'un Estat en el qual hauria un o diversos territoris amb més atribucions que la resta, aquest cas es dona normalment en països multiculturals per reconèixer les diferències d'una regió pel que fa a les altres. Un exemple és Canadà, on Quebec té una llengua oficial diferent que la resta del país.

Exemples d'Estats federals

Alguns països amb règims federals són: Àustria, Alemanya, Argentina, Bèlgica, Brasil, Birmània, Estats Units, Índia, Mèxic, Rússia, Suïssa (que tot i dir-se Confederació Helvètica és una federació) i Veneçuela.

Espanya, Itàlia i el Regne Unit són Estats descentralitzats. La seva organització territorial tendeix a semblar-se al federalisme. La reforma constitucional en curs a Itàlia té per objectiu convertir el país en una república federal.

D'entre els grans Estats de la Unió Europea, França és el país menys descentralitzat. No obstant això, des de la revisió constitucional del 28 de març del 2003, una gran part de les responsabilitats sobre transport i educació han estat descentralitzades.

La Unió Europea és una confederació. Les Nacions Unides no són més que una associació intergovernamental, però si es té en compte el conjunt de tractats que formen organitzacions com l'OMC, la FAO, l'FMI, etc., s'obté un resultat similar al d'una federació.